

عدد ۲۸ : (برنجی سنه) شعبان المعظم ۱۸ : ۱۳۱۷
 پنجشنبه ۱۳۱۵ : ۹ : کانون اول ۲۱ : کانون اول ۱۸۹۹ (برنجی جلد)

امور اداره و تحریریه سنه سلا نیکی
 توفیق افتدی نظارت ایدر .

ادبیات ، فنون و معارف و مطالبات
 ادبیه و شئون معارف و ترقیدن بحث
 ایدر . تنویر افکاره خدمت ایلر .

مجموعه ادبیه

۱۷ ۱۳

امور اداره و تحریریه سنه متعلق خصوصیات
 ایچون توفیق افتدی به مراجعت اولنور .

در سعادت و ولایات شاهانه ایچون بر
 سنه لك آتونه سی بکری بش غروشدور .
 آتونه اجرتی برینه بوسته پولی قبول
 ابدیلیر . مرکز شمدیلک باب عالی
 جاده سنده عطار پورغاکی افتدینک
 دکاتیدر .

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در . شمدیلک پنجشنبه کونلری نشر اولنور . ولایات شاهانه ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در .

شعر عوام

«شعر» دین زاده
اقبال ادبیات عالی مرتبه
سنة قدمه سادۀ اجلال
اولزدن اول هر ملت
نزدندۀ عوامك حصول
طبع سلیمی اولق بوجهانك بر
قاعده قدیمی ایجابنددر . هر ملتك
تاریخ ادبیاتی کوسرتیورکه اشعار صحیفه
موجودیتسه نقش ایدلزدن اول صحیفه
اذهان عوامده منقوش اوله رقی عصرلرجه
پایداره عصرلرجه بر مقام طبعی شاعرلرک
یتشمسنة سرمایه قیمتدار اولور .

یونان قدیمده مشهور (ایمپروس) که
نامی افسانیه خدمت ایدن ابیادومی .
اودیسمی شهبه سزکه کشیدندن بلکهده
دورت بش عصر اول کش . کیمش اناسلرک
افکار ولسانی ترین ایلش اشعار عوامدن
ترکیب ایدلشددر .
کذلک وادی پیمای جاهلیت اولدجه
عربلرک وجوده کتیردکری اشعارده
بو قیلدن ایدی . حتی معالقات سبعة زمانه
کنجه به قدر «عکاظ ادب» ده احراز
قصب السبق سخن پردازی ایلین شعرای
عربدن هیچ بریسنك منظوماتی نقش
صحیفه بیان ایدلیوب منتفش صحف اتقان
اولور ایدی .

اشعارك بویه ذهنًا عساقطه سی
قاعده سی کیم بیلر نه قدر فائس آنارک
ضیاعنه باعث اولشددر ؟
بر مانده طبقات شعرانك اولیانده
یتشله واسطه تبلیغ افکار و حسیانلری
اولان اشعاری فیض آؤر اوله جق تخم
کبی زمین فیض افکاره مساجق ایچون
روزگارک جناح سرعته تودیع ایلکم
ایله اکتفا ایدرلر . روزگار بوودیلیمی
هانکی زمین فیضه ایصال لطفده بولور
اوراده برشعله پیدا اولور .

اشعارك عصرًا بعد عصر پایدارلغی
تأمین ایچون اك مؤمن واسطه اولان
کیفیت تحریری آنجق طبقات متأخرین
شعرا موقع تطبیقه قورلر .

شو قاعدهك حکمی ادبیات غنایه
جده تماماً جریان ایتشددر . اشعار عوام
بردهه بالکنز صحائف انقانه نقش ایدلشددر .
صحائف پیانده آلردن بر اثر یوقدر .
تاریخلر مزلک خبر ویردیکنه کوره وفتیه
هراسناتک بر شاعری وار ایش .

شهبه سزکه بوشاعرلرک اکثری امی
ایدی . مع مافیه تأثیر بلوغ بیان ایله بر
کروه خالقك اولسون حسیاتی عیجقلامه
موفق اولان بر آدم امیده اولسه تاریخ
نقلمده بر موقع مخصوص جائز اولمی .
اشعاری ادبیات عالی صرمنه کیمرلسه
بیله مهد ظهور ادبیات آناری میانده
تعداد ایدالی .

یز زمانزده «عاشق کرم» «فرهاد»
ایله شیرین و سائر بوکی آثار متقدمه
نظر استحقار ایله ناقصورز . هیچ
دوشونمورز که بوگون مدار افتخارده
ایدیکمز بر ادیبانمز وار ایسه آنک
جو حقائق زمانی اوکی آثار تشکیل
ایدور .

یکچیربلره مخصوص موزنك اسکی
حالی تخطر ایدلر بر مصرعینك تنائی
کوره لرلرکی یکچیری نظراندن اولان
بو آدم بر طرفدن عصر پیشرکله برابر
بر طرفدنه ساز چابوب شعر سوبایور
کبی کورونیر ایدی . حالسکه یکچیری
اورنه لرده بویه امی شاعرلرک چوق
ایدی . هر بر اورنه جیه آنکه اولدیی
کبی شاعری ایله ده افتخار ایلر ایدی .
اوزمانلرده اشعار عوام یک زیاده منظور
نظر التفات اولوب مشاعره نامیاده
کثیرالوقوع ایدی . نأسف اولور که بر
اشعار عوامز ایله مشاعرات عامیانه مزنی
هیچ مال ایتیمورز . آنلرک قسم کلیمی
عدم آباد نیسانه کندی . زمانك ذیل
نسبانی اوزادجه متبایستی ده بر برده
جهولیت ستر ایدور .

حالبوکه اورویا ادبی اشعار عوامك
حفاظتسه . تدقیقه جدأ اهتمام ایدورلر .
بولور ایچون بالکیر کنندی ملتزلنك اشعار
عوامی دکل مالی سائرمنك عوامی میانده
ظهور ایدن امی شاعرلرک کفتارلری ده
قیمتدار اولور . آلری ده ملویلامنه بدل
قد ووقت ایدورلر .

صنعت شعر وادی تحصیل ایدرک
یتش شاعرلرک آثار و کفتاری قدر
دکسه بیله اشعار عوامده بعض مرتبه
اعتنا آنک لازم کله حکمی اخیراً روم
ارباب قلندرن موسیو یاخیموس طرفندن
روم اشعار عوامتی بر مجموعده طوبلاق
موفقیتی یزه اخطار ایلشددر . مومی ایله
بواترند شمذیک بالکیر غنائی آله لرله
یونان اظهاری اهللسی ارانده متواتر بولان

اشعار عوامی جمع ایلشددر . اثر مذکورک
بر قسمی منظورمز اولشددر . ایچنده
حقیقه ادبیات عالی آناری میانده
حائز مقام اعتبار اوله جق رنگین . لطیف

منظومه لر وار . ازجمله سقلاذ آله لری
اهالیسنك اتنی ایلدکری شو منظومه جدأ
خوشه کیده جک بر ایدر :

ایسر ایدم که دریا بلور صاف اولایدی
آدنده اولمایدی بحر لای نور هویدا
عکس ایتدیریدی و جهك ای مرغ لانه آرا
بیاسه که نرده اولدک عزله لاه پیرا
ای روزگار زور کار مواحی سوق ایدوب طور
کسون پیام جانان . ایتسون روانی احیا
ایت سن هوب ایت هر سمت محتافدن
تا بوسلر تعاطی ایتسون شمسکه جانان

چارلر آلتده

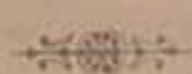
شوراده آشاعیده بر منبع صاف
وبراقك قریندکی صق یاراقی چارلر
آلتده رقر ایله ایکی جوان نازه او طور
من قویشورلر . مشغول عیش ونوش
بولشورلردی . بر آراقی جوانلر قره
صور دیلرک :

— کوزل قرانه ایچون بویه حکمین
کوردن سورسین : یوز کده کی صولع ولاق
بدن : بوقسه کوش می عارض لطفی
مولدیردی : کوزیکه بر خیال می کوروندی .
به اولدی ؟

— خیر ایتدم ای رهین چنساب
ایدن نه آفتاب ، نده بر خیال دهشت
مأبدر . سبب اضطراب بی پایم اون سکر
باشنده برنوجواندر .

شویاکی منظومه یی مثال اولدق
انتخاب ایلدک .

بومقاله لزومندن زیاده وسیمه
ویرمك مطلوب اولسه یدی بر خبیلی
منظومه لری ده درج ایدم بیلرک . فقط
مقصدمز ادبیات عالی درجه ده واسلی
اوله میان اشعار عوام میانده ثابت رنگین
منظومه لرده بولنه جفی . بوشاعرلرک حسیات
عمومییه ترجان اولنده اکثریا منابع
ادبییه موافق اولدق انشاد فنان
اشاعده لر زیاده تأثیر کورسردیکنی ایلانه
آنک اولدیی جهته کسایموزکی اشعار
عوامکده جمع همت اولمیی تمییز
شومقاله مزه خانه ویرمکی مناسب
کوردک .

شعر

ایقای نیک نام

بر حدیث نبوی ذکر ایدرک استاد
ایلمشدی بکا بر بند او کرم مقام

اثر استاد کیدوب بنده سزه بند ایدم
دیکله یک نصیح کربنی سزنی دلبد ایدم
کیمکه بو عالم فانیدن ایدر قطع حیات
قابایر دفتر اعمالی یازماز حسنات
فقط اوج کیمسه ایچون هب یاز یابر اجر
جزیل

هرشد از ان جهانه بو اولور ذکر جیل
اولا ماملکشدن آیروب ملک و نقود
وقف ایدم بر جهت خیره بناء معبود
نفع اولدقیه بوخیرندن اودانك بی شک
قید ایدر اجرینی اول دفتره مأمور ملک
تانیاً عالم اوله ایلدیه نشر و تالیف

نامنی زنده قبله بر اثر پاک و لطیف
پاد اولدقیه او علم و او اثر عالمده
یاز یابر دفترینه اجر عمل اول دمده
تانیاً بر اب مشفق که قارانش شرفی
اویشددرمك ایله کشیدنه خیرالطافی
حالت پاکی اولور روحنه اقصای امل
یاز یابر دفتر اعماله هب خیر عمل
بونده بر بکته رعنا کورونور دانایه

که یی براتری کشیدنی احبابه
ایشته ترغیب علومه دهها بوندن امل
نه یولور سولیه جک سور حکما و فضلا
ای جو جقرا کلکزی سی ایدیکز تحصیل
علمکدر سزنی مظهر ایدم جک تبجیل
سزده لطف ایلکزی ا دیکله کز بو سخی
ای اولانلر ا بوقدرمك ایله ثروته غنی

نامکمز بر اثر خیر ایله اولسون احیا
نفع ویرسون ایدیا سزده مال دنیا
ای بدولر ا باقیکز سزده شوالادله
نیک و بد واسطه آنلر اوله جق یادکره
سزنی رحمت ایله یاد ایتدیرمك اسبابه
سی ایدوب . سوق ایدیکز تربیه و آداب
دین و دنیا شرفلندیر یور ایشه علوم
دین و دنیا یزه مکش سز اولورمی معلوم ؟

جاهلک جانی جیقار نامی جهاندن سیاینیر
عالمک روحی اوچار ذاتی دمامد بیلیر
اثر خیر بر اق ؛ اجری سکا نالددر
عالمه کلدیککه . کیدیککه شاهددر
سپوزدن : سعیدی

آثار وارده

عجبوری بر سوز :

« قلمک ، محاسن و سیاتی تصویر
بولنده . قوللانه جنی گفتات و تراکب ،
حسبات مخصوصه نك الهام ابتدایی آنرا نه
تابع اولمازسه ، مطلوب اولان تأثیری
کوسترمه » .

انسان ، دای بیله اولسه ، سهو ولسیان دنیان ایکی شایه دن قورتوله ماز . بوحقیقی اتیاندن مقصدم ، معلومات اداره خاصه سی واسطه سیله ساحه زب انتشار اولان معبر « مصور فن وادب » غزیه سنک (۱۳) نومرولی نسخه برکزیده سنده ، نامه عائد ، برقاج سطر یازی ، بیوک بر اثر تبع بولدیغی و بونده ده ، مقدما معلومانه درج اولنان « بر جواب » ده عدم دقت سیله سیله ، حصوله کلن « اقتدار ادبیه » ، « انحصار ادبیه » کی خطباتک ، احمد رفقی بک طرفندن نظر انتقاددن کچیرلدیکنی عرض ایتمکدر .

احمد رفقی بکک ، « اقتدار ادبیه » بک جزئی بر ثمره غفات اولدیغی ، مذکور ترکیب - بر از آشاییده - (مرائر ، ولولنا چیز دخی اولسه ، مؤثرینک [اقتدار ادبیه] نسبتده بر قیمت و مزیت فوق العاده نی حائزدر .) عباره سنده طوغری اوله رق استعمالدن ، آکلایه - مدقربینه ، نه یالان سوبله ییم ، بر معنا و بره مدم !

بوعصر معارفصر حساب خلافتناهیده ، « اقتدار ادبیه » ، « انحصار ادبیه » کی تراکیب سقیمه بک هنوز یازی یازمغه اقتدار اولیان ، بر مبتدینک بیله قلم بجزیدن صدورینه کیسه احتمال ویره من .

احمد رفقی بکک ، بوسطرلری ، بک ناموسم اولان بومطالعه لری آره سنده محفی ، حقیقه ، استفاده واستفاضه اوله جق مضمونلر ، نهفته نکته لر مفقود دکل . . . فقط بز ، « انحصار » کلمه نیک (افتعال) بایندن اولدیغی بر جسارت واقفانه (۱) و بروقور استادانه (۱) ایله اعلام واعلان ایدن و (تقافل) کلمه نیده بزمفعول عنی متعاقب قوللایان قواعد شناسان روزکار (۱) ایله منا - ظرمه دن چکندیکنمز ایچون ، مقابله ده شوقدرجق ایله اکتفا ایله مکی السب کوردک .

ایشته ، احمد رفقی بکک ، خامه ادبیانه لرندن (۱) قاجیورن بوکی معنا - سزلقلری ، سهو و وقوع بولدیغی (۱) دقت اظردن دور طومبهرق ، طبیعی نظر سامعه ایله کورمه من اقتضایدرسه ده ، عیدیه قاش بابیم دیرکن کوز جیقارمه لری نه قدر کولنج اولیور . . .

« کیسه تعیین ایده من عالمده ، کندی ماهیتی رأی ایله منفرد واسطه رؤیت ایکن کوره من کندیسی دیده بیله » بکچکز : ۱۸ تشرین ثانی ۱۳۵۰ الیاس سکونی

— سرگذشت حیاندن : — [۰]

واسع ، جامه سفیده برونش بروادی ! مائی - مائی طونوق بی پایان بلوطلر قابلامش ، خورشید ، بویری نور ، انظار شعله شاری بیاضلره مستغرق کاشانه عطف ایده میور ، ابری ، قوش باشی قارلر ، اوقسوت انکیز سحابدن شیدنی ، صوغوق بر شمال روز کارینک صدمات متوالیه سیله جو هواده مخوف کردایلر تشکیل ایده ، ایده زمینه دوکیلیور ، متصل دوکیلیور . اوفورتنه درین اوغولتیلرله ، کورولتولرله اطرافه دهشت انداز اولیور ، فضا ده اوزانه اوزانه ، طوب کی باطلایور ، بوولوله سامعه جاک ایله افقرده عکس ایدیور ، اوزاقلردن ، بک اوزاقلردن چقاللرک ، قوردلرک آجی ، جانخراش فریادلری بویکیلیلری تعقیب ایلیور . قیش . . .

بهار کونشنگ شعاات زریلیه بالدیزلانان ازهار رنگارنگک اطافته مفتون اولش لاجورد کولک زرنورا - یسنده ، ییشیل زمینک فوق بهشتینده نسیمک خفیف فحه لرله یاراقلر آراسنده کی آشیانه سنده طبیعتک کوزلکته بک چوق شعرلر اوقومش ، اوخ ! بهار ، یازیده - لرینک ، بوافواج محاسنک زوالدیر اولیه جغفی ظن ایدرکن - ناکهسان - جهالک بوحالنه ، بورودنه تصادف ایلمش ده متوحش ، یواسنی غائب ایتمش برقوشو ، بیاضقلرله برتضاد تشکیل ایلین سیاه قنادلری چیریه ، چیریه کاه بر فریاد استمدادکارانه ایله طبقات سحابه طوغری صعود ایدیور وکاه بر نوحه اسف بیا ایله زمین متوجها سوزولیور ، سوکره بر پرواز بهوشانه ایله اوچهرق قونه جی بر آغاج آرایور . . . هبات ! شاعرانه خیالقدر قارماقاریشیق برقی [۰] مشاهیر ارباب قلمدن بر ذات طرفندن موضوعی سوبله نیلرک یازمقلم امر بیورلشدی .

زینتیز بر آغاجی بوکوجو جک مخلوقدن صافلایور . بوزلر ، قارلر اوزرنده تک بارکیله جکیان قیزاقدی بر دلیقانی قوردلرک هجومه قارشنی انده کی بالطه سی صاغه ، صوله منادی صالایور ، اوقیزاق بر سرعت بلنکانه ایله اطرافه قاریغیلری بوسکورتدک بولوحه صحرا ، بولوحه شتا ، بولوحه دهشت ایچنده اوچویور ، سیسلر آراسنده کورونن بر اورمان بقیه سنه طوغری اوچویور .

برامل خونخوارانه سوبله - اطرا - فنده - کوپوکلر صاجهرق ایلرولین قوردلر ، بعضاً بریده کومولوب قالیورلر وبعضاده برعزم متاسیرورانه ایله تعقیده نبات کوسریورلر . قار ، بورانک صوغوق قامچیلرینک تأثیریه دونه ، دونه یاغیور ، یاغیور ، لاینتقطع یاغیور . . .

ادوار سالفه نیک یادکار اوله رق بر اقدایی براوزمان که احتیاجات بشریه نیک اکثریتی دقعه خدمت ایتمش ، نهایت یواش - یواش محو اولمش . . . شدی بالکیز بر جوق کوتوک بارجه لری یعنی راز ، آلمک مقدما موجود اولدیغه دلالت ایدیور . کوبلی دلیقانی اقصام سیدلرینک ایلمک اول ایندیکی بوخرا به زار مشجره نیک آشاغیننده کی کوچک برقریه کیره جک ! لکن مشکل !

بیوک برهماکه ، بوکامانت ایلیور : کوکره مش ، کوپورمش ، آجلعک شدیه کوزلری ، آتش صاجنه باشلامش قوردلر اطرافنی احاطه ایتمش ، بکانه آلت مدافعه سی ، بکانه عفاظ حیاتنی اولان بالطه سی لندن قیولامش ، قیزاغی چکن ، کندی بونلرک بجه تظلمتدن قاجیران بارکیر ، قاییشنی قویارهرق قاجیش . . . بک مدهش . . .

رواللی دلیقانی اولومک قارشوسیده حیسانک صولک دقعه سنده بولدیغی آرتق حسن ایتمش . شمدی او ، یسکاهنده آغزینی آجیش ، متصلی خورولدایان کرکانک دندان حرص بروریده شمس استقبال واقبالنک خونین رغرورجی کوربیوردی . اوف ! بوخاکدان فساده ال زیادی سودیکی والده سی بر ده کورمه یه - جکمدی ؟ هله بحیفه فکرنی نرین ایتمش : - سباح نوبهارک سحاب ملونه سی

بالدیزلانان خورشیدک ایلمک شعاات زری ، بیه مشرقدن سوزولورکن - کندیسته هروقتکندن زیاده - شفقناره بر جوق زمان باقان ، باقدجه مسعودیه لمعان ایدن آتیه سنک کوزلری بوندن سوکره - افتراقدن منحصیل - دموع ملالنی دوکجکدی . . .

بالکیز . . . بالکیز اولادینک محبتی ، بختیارلغی دوشونمکه متحسس اولان اوقلب مادر ، بعدما فلاکتک آجی بر ضربه سیله جریحه دار اوله رق ابدیاً بر اضطراب طاقسوزک زبونی اوله جق . . . ابدیاً ایلمکه به جک . . . ابدیاً فریادی ایده جکدی . . .

معتاب : روحی استغراق عمیق به مجبور ایدن بر سکون ایچنده ساحلنه بیاض کوپوکلر صاجهرق دلتواز بر زمزمه ، بر آهنگ ایله آقان صاف ، براق جویبارک کنارنده کی قلمچلرک یاراقلری آراسندن کجریکی زمان اوراده ، او ارماعک ساحلنده ، او آغاجلردن برینک آلتنده والده سنک :

[یاوروم - خنی نه قدر سودیکی بیلسه ک] دین آغزیدن آرتق : [اوغلم قره طوبراقلر آلتنده قالدی . . .] کله لری می دوکیله - جک ، هر دقعه ناله لر ، اینلری ایشیتله - جکدی ؟ آه ! بوندن بشقه . . . کندیسی بحر اولدقون سوکره والده سی نه یایه جق ، نه اوله جق ، نه ایله کینه جک ! اوهرشیدن عاجز ، هرشیدن محروم بر یتیم کبی می قاله جقدی . . .

آمان یارب . . . ایشته کتاب تفکراتی بوبله جه انظار تخیلاتی اوکده ، آجیلشدی . اوف ! بوکون یچون [. . .] کیشمدی دشمندی بوبله لرله دوشمشدی ؟ اولمک ایچونمی ؟ یازیق . . . وجودی سراپا بر رسته عصیه نیک زبونی اولیور ، کوزلری یواش ، یواش قاراریوردی . فکرندن سریع فورتنلر کچمکه باشلامش : هیچ اولماز ایسه بر اودونه ، بر طائله بوجانورلره مقابله ده بولمق ایستمدی . حیف . . .

روزکار . . . بیه اسکی کومبورتیلرله قیامتار قویاریور ، یاغمقده اولان قارلرله کردیادلر حصوله کتیریور ، دکل اودون پارچه سی هیچ برشی کورولمه یور . . . حیساندن قطع امید ایتمش ایدی . دماغی مهم بردوشونجه تخریش ایدیور ! قانی الیم بر عذاب پارچه لایوب جیقمق ایسته یوردی .

بولدیغی یردن بر خطوه ایلروله - مک . . . شدنی بومروقلرله بشون